

СТАЛИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Вважається, що Україна є географічним центром Європи, але вже більше року Україна – це світовий показник сили, мужності, свободи, незламності і незалежності.

Починаючи ще з 2014 року, коли російські військові захопили автономну республіку Крим та проголосили анексію, а також коли на сході України почались озброєні зіткнення, Україна зазнала дуже великої шкоди економічної, соціальної та екологічної складової сталого розвитку, що спричинило занепад різних сфер діяльності і соціальної згуртованості.

Після повномасштабного російського військового вторгнення в Україну в 2022 році рівень соціальної згуртованості українського народу виріс до максимальних показників, але економічна і екологічна складова постраждали в декілька разів серйозніше, ніж за 8 років бойових дій на сході України.

Рівень сталого розвитку України знизився до критичних показників по всіх складових сталого розвитку. Війна стримує як соціальний, так і економічний розвиток, завдає великого удару по екології кожного регіону країни, призводячи до катастрофічних наслідків в житті України і її населення.

Що ж таке сталий розвиток і чому він так важливий в умовах війни?

Сталий розвиток – це розвиток країн і регіонів, коли матеріальне виробництво, ресурсоспоживання, економічне і соціальне зростання, а також інші види діяльності суспільства впливають на планету більш м'яко, забезпечуючи нові підходи і методи щоб зменшити небезпечні викиди в атмосферу, забруднення навколишнього середовища, а також раціональне використання ресурсів нашої планети, що дозволяє екосистемі самостійно відновлюватись і підтримувати життєдіяльність.

В умовах війни індекс всіх складових сталого розвитку стрімко знижується, що впливає на усі сфери діяльності і життя в цілому, через неможливість забезпечити якісні умови життя і праці, рівень засмічення навколишнього середовища та достатнього рівня грошової винагороди населення.

Вторгнення Росії до України має значний негативний економічний ефект, посилюючи негативні наслідки пандемії в глобальному значенні. Україна зіткнулася з найбільшою хвилею еміграції та значним зростанням безробіття.

Конфлікт тягне за собою ефект зростання інфляції та цін на продукти харчування, а також ціни на енергоносії і дефіцит енергії в глобальній енергосистемі України.

Україна є великим експортером сільськогосподарської продукції, і з вторгненням російських військових на територію України, значна частина врожаю знищується бо ж фермери не можуть його зібрати, що позначається на доходах і коштах для існування всіх учасників ланцюжка поставок.

Інтенсивні обстріли в Україні негативно впливають на продовольчу безпеку та генетичне різноманіття сільськогосподарської продукції, а також на кількість врожаю в цілому.

Масовий обстріл медичних закладів України знижує здатність країни обслуговувати населення та запобігати потенційним спалахам захворювань, через погіршений санітарний стан приміщень і забруднення питної води. Крім того, збройний конфлікт може спровокувати психічні захворювання що, в свою чергу, може спровокувати вживання наркотиків серед військового та цивільного населення.

Також більшість медичних ресурсів спрямовані на постраждалих від військового конфлікту, що стримує ефективність боротьби з пандемією COVID-19 та інших захворювань, що в подальшому може спричинити спалах нових захворювань і масової смертності населення.

Через постійні і масовані обстріли населених пунктів України критично постраждала інфраструктура і обладнання, що спричинило за собою зниження технологічної модернізації і інновацій, а також видобуток і зберігання корисних копалин.

Військові дії спричинили деградацію наземної екосистеми, через порушення ґрунту від постійних ракетних обстрілів і мінування територій, а також обстріли спричиняють пожежі лісів, домів та врожаю. Через велику кількість загиблих в гарячих точках і неможливість вивозу трупів забруднені багато річок, що робить навіть питну воду непридатною до вживання.

Війна також негативно впливає і на морське середовище, через велику кількість мін і затонулих кораблів, що спричинило забруднення нафтопродуктами і виділенням токсичних елементів. Більш ніж три тисячі дельфінів загинули через тотальне забруднення чорного моря, а також від детонації підводних мін або бомб.

Руйнування, створені російською військовою агресією, сильно знизили добробут людей. Ситуація погіршилася з настанням зими. Крім того, зростання інфляції та зростання цін на житло створить проблеми для найбідніших верств населення, які шукають доступне житло.

Отже, війна в Україні – це глобальна катастрофа сталого розвитку всього світу і найбільша гуманітарна катастрофа в Європі. Війна суттєво порушила розвиток і стабільність країни, призвела до кризи і боргів, а також до загрози охорони здоров'я і зростання смертності населення.

Перелік посилань:

1. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 №722/2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

2. С. В. Буряк, К. Ю. Редько, А. О. Чорновол, О. В. Орленко. Соціально – економічні аспекти сталого розвитку України в умовах війни. Наукові записки Львівського університету бізнесу та прав, № 34/2022. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/617/568>

3. Державна служба статистики України. Цілі сталого розвитку: Україна-2021. Моніторинговий звіт. URL: https://ukrstat.gov.ua/csr_prezent/2020/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202021%20Monitoring%20Report%20ukr.pdf